Projekt

Projektiranje tehnoloških procesa

SADRŽAJ

I.	PO	PIS SLIKA	II
1.	ZA	.DATAK	1
2.	MA	ATERIJAL	1
3.	DIN	MENZIJE MATERIJALA I MASA	2
4.	PL	AN RADNJI I STEZANJA	2
5.	IZF	BOR ALATA	3
	5.1.	PRVO STEZANJE	3
	5.2.	DRUGO STEZANJE	27
6.	ST	ROJEVI	32
	6.1.	Tokarilica	32
7.	CR	CTEŽ	33

I. POPIS SLIKA

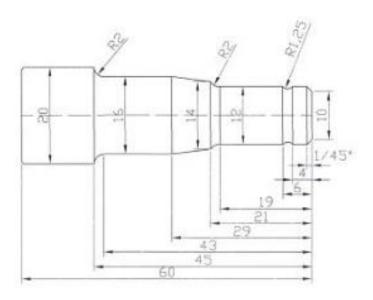
Slika 1. Strojni dio – zadatak 8	1
Slika 2. Web katalog proizvođača alata SANDVIK	3
Slika 3. Odabir vrste obratka – rotacijski	3
Slika 4. Odabir vrste plohe koja se treba obrađivati	4
Slika 5. Odabir vrste vanjske plohe na obratku	4
Slika 6. Unos parametara obrade čeonog tokarenja	4
Slika 7. Odabir materijala obratka unutar web kataloga. Odabran je materijal 1.5920 prema l	
u	5
Slika 8. Odabir stroja unutar web kataloga	6
Slika 9. Odabrani alata i držač alata za čeono tokarenje	6
Slika 10. Graf ovisnosti brzine rezanja i sile rezanja (lijevo) i graf ovisnosti brzine reza	nja i
dugoročnosti alata (desno)	6
Slika 11. Prikaz troškova obrade čeonog tokarenja	7
Slika 12. Crtež odabranog držača alata QS-SCLCR1212E09 s pripadajućim parametrima	8
Slika 13. Crtež odabranog alata CCMT 09 T3 12-PR 4325 s pripadajućim parametrima	9
Slika 14. Odabir vrste obrade na obratku	9
Slika 15. Parametri obrade rupe	10
Slika 16. Odabrani alat za obradu je svrdlo 860.1-0400-018A0-PM 4234	10
Slika 17. Graf ovisnosti brzine rezanja i dugoročnosti alata (lijevo) i graf ovisnosti sile reza	ınja i
dugoročnosti alata (desno)	10
Slika 18. Prikaz troškova obrade zabušivanja	11
Slika 19. Crtež odabranog svrdla 860.1-0400-018A0-PM 4234 s pripadajućim parametrima	12
Slika 20. Odabir vrste plohe koja se treba obrađivati	12
Slika 21. Odabir vrste vanjske plohe na obratku	13
Slika 22. Početni uvjeti za uzdužnu obradu s promjera 22 na promjer 16 mm	13
Slika 23. Odabrani alat i držač alata za uzdužno tokarenje s promjera 22 mm na 16 mm	14
Slika 24. Graf ovisnosti brzine rezanja i sila rezanja (lijevo) i graf brzine rezanja i dugoroč	nosti
alata (desno); predobrada na grafu gore i finalna obrada na grafu dolje	15
Slika 25. Prikaz režima obrade kod uzdužnog tokarenja	16
Slika 26. Prikaz troškova obrade uzdužnog tokarenja s promjera 22 mm na 16 mm	16
Slika 27. Crtež odabranog alata CCMT 12 04 12-PR 4335 s pripadajućim parametrima	17
Slika 28. Crtež odabranog držača alata SCLCR 2020K 12 s pripadajućim parametrima	18
Slika 29. Odabir vrste obrade površine na drugom uzdužnom tokarenju	18
Slika 30. Početni uvjeti za uzdužnu obradu s promjera 14 mm na promjer 12 mm	19
Slika 31. Odabrani alat i držač alata za uzdužno tokarenje s promjera 14 mm na 12 mm	20
Slika 32. Crtež odabranog alata CCMT 09 T3 08-PR 4315 s pripadajućim parametrima	21
Slika 33. Graf ovisnosti brzine rezanja i sila rezanja (lijevo) i graf brzine rezanja i dugoroč	nosti
alata (desno)	
Slika 34. Prikaz troškova obrade uzdužnog tokarenia s promiera 14 mm na promier 12 mm	22

Slika 35. Prikaz odabira alata za uzdužno tokarenje kosine s promjera 16 mm na 14 mm	22
Slika 36. Odabir vrste obrade – utori na vanjskim površinama	23
Slika 37. Odabir podvrste obratka – cijeli radijus	
Slika 38. Početni uvjeti za obradu radijalnog utora R 1.25	
Slika 39. Prikaz odabira alata za obradu radijalnog utora R 1.25	24
Slika 40. Graf ovisnosti brzine rezanja i sila rezanja (lijevo) i graf brzine rezanja i dugoro	očnosti
alata (desno)	25
Slika 41. Prikaz troškova obrade radijalnog utora R 1.25	25
Slika 42. Crtež odabranog alata N123T3-0250-RS 1125 s pripadajućim parametrima	26
Slika 43. Crtež odabranog držača alata QS-RF123T06-1010B s pripadajućim parametrima	27
Slika 44. Odabir vrste obrade - cilindrična ploha	28
Slika 45. Početni uvjeti za uzdužnu obradu s promjera 22 na promjer 20 mm	28
Slika 46. Odarani alat i pripadajući držač alata	29
Slika 47. Prikaz režima obrade kod uzdužnog tokarenja drugog stezanja	29
Slika 48. Graf ovisnosti brzine rezanja i sila rezanja (lijevo) i graf brzine rezanja i dugoro	očnosti
alata (desno)	30
Slika 49. Prikaz troškova obrade uzdužnog tokarenja drugog stezanja	30
Slika 50. Crtež odabranog alata SCMT 12 04 12-PR 4335 s pripadajućim parametrima	
Slika 51. 3D prikaz izratka a) izometrija 1, b) izometrija 2, c) pogled iz bokocrta	
Slika 52. Crtež izratka 2:1	34

1. ZADATAK

Razraditi tehnološki postupak izrade strojnog dijela.

Materijal 18 CrNi 8 (Č 5421); Cementirati i kaliti na dubinu 0,6-0,8 mm i tvrdoću 56-60 HRc.

Cementirati i kaljeno na dubinu 0,6-0,8 mm i tvrdoću 56-60 HRc

Slika 1. Strojni dio – zadatak 8

Crtež nacrtati u razmjeri 1:2

2. MATERIJAL

Čelik Č 5421 spada u kategoriju čelika za cementiranje što ga svrstava u kategoriju ugljičnih i legiranih konstrukcijskih čelika. Čelici za cementiranje predstavljaju konstrukcijske čelike kojima se nakon obrade odvajanjem čestica pougljičava rubni sloj. Nakon pougljičavanja rubnog sloja provodi se kaljenje kako bi se postigla visoka otpornost na trošenje rubnih slojeva, te povišena žilavost nepougljičene jezgre.

Ovaj čelik legiran je s Kromom i Nikalom u masenom udjelu 18% i 8% i najčvršći je unutar skupine čelika za cementiranje. Njegova DIN oznaka je 1.5920 sa zateznom čvrstoćom R_m od 1100 N/mm² i granicom tečenja R_{p02} od 750 N/mm². Standardna tvrdoća u isporučenom stanju može biti i do 235 HBS-a po Brinelliu odnosno po Rockwellu C do 22 HRc.

Željena čvrstoća u po Rockwellu C je od 56-60 HRc što po Brinelliu znači 572 – 627 HB.

3. DIMENZIJE MATERIJALA I MASA

Kao početni obradak uzima se metalni valjak iz materijala DIN 1.5920 u dimenzijama φ 22 x 65 mm. Kada bi sa sigurnošću znali da je sirovac već obrađivan odnosno da ima zadovoljavajuću kvalitetu vanjske površine mogli bismo uzeti šipu φ 20 x 60 no zbog sigurnosti uzima se šipka većih dimenzija koja će se obraditi na potrebnu mjeru. S obzirom na početne dimenzije i gustoću materijala od 7800 kg/m³ masa početnog komada iznosi: 193 g. Dok je nakon obrade masa komada 91.59 g.

4. PLAN RADNJI I STEZANJA

- 10 Tokarenje
- 10/1 Priprema radnog mjesta
- 10/2 Stezanje radnog predmeta
- 10/3 Tokarenje čela
- 10/4 Zabušivanje središnjeg gnijezda φ 4 mm
- 10/5 Uzdužno tokarenje s φ 22 mm na φ 16 mm na duljini 45 mm s izlaznim radijusom pokraj ramena od R2
- 10/6 Uzdužno tokarenje s φ 16 mm na φ 14 mm na duljini od 29 mm s ravnom kosinom između
- φ 16 na duljini od 19 do φ 14 na duljini od 21 mm te vezano uzdužno tokarenje s φ 14 mm na
- φ 12 mm na duljini 21 mm s izlaznim radijusom pokraj ramena od R2
- 10/7 Tokarenje kosine 1/45° na čelu na promjeru \(\phi \) 12 mm
- 10/8 Tokarenje radijusa R1.25 čija je početna točka na duljini 4 mm, a završna na 6 mm.
- 10/9 Skidanje radnog predmeta
- 20 Tokarenje
- 20/1 Priprema radnog mjesta
- 20/2 Stezanje radnog predmeta
- 20/3 Tokarenje čela
- 20/4 Zabušivanje središnjeg gnijezda \(\phi \) 4 mm

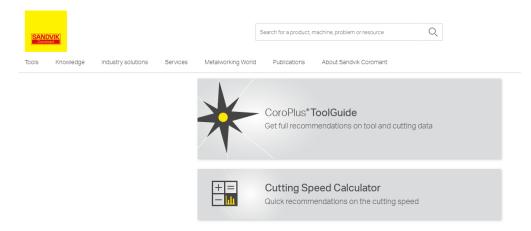
20/5 Uzdužno tokarenje s \phi 22 mm na \phi 20 mm na duljini 15 mm

20/6 Skidanje radnog predmeta

5. IZBOR ALATA

5.1. PRVO STEZANJE

Prateći slijedno plan radnji i stezanja prvo moramo odabrati alat za čeono tokarenje. Odabire se proizvođač alata SANDVIK s čijim će se web katalogom odabrati svi potrebni alati za odabrani stroj Basic 180V.

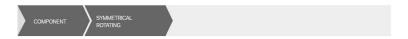

Slika 2. Web katalog proizvođača alata SANDVIK

Prvo se odabire vrsta obratka, a potom vrsta obrađivane plohe.

Slika 3. Odabir vrste obratka – rotacijski

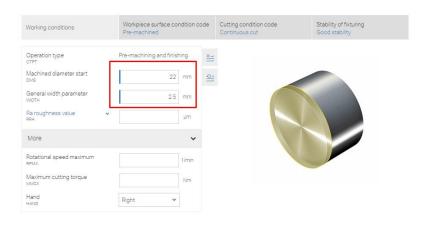
Slika 4. Odabir vrste plohe koja se treba obrađivati

Zatim se odabire čeona ploha kao prvi proces obrade.

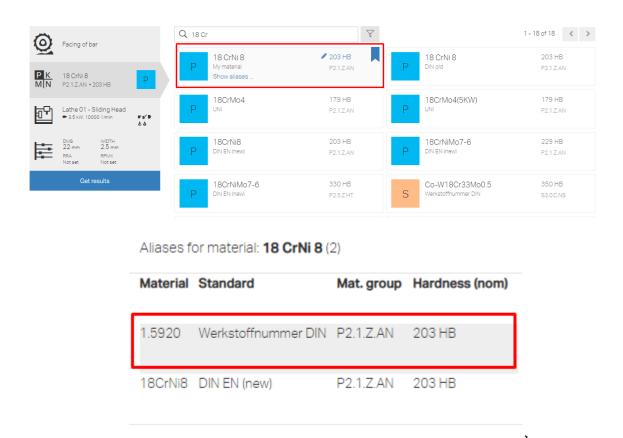
Slika 5. Odabir vrste vanjske plohe na obratku

Unose se dimenzijski parametri obrade, gdje je početni promjer 22 mm i dubina rezanja 2.5 mm. Početni uvjeti koji vrijede za komad odabrani su prema pretpostavci da je sirovac u dobrom stanju i s obzirom na to da se mjesto za drugu pričvrsnu točku tek treba napraviti za stabilnost fiksiranja odabrana je srednja "dobra" vrijednost.

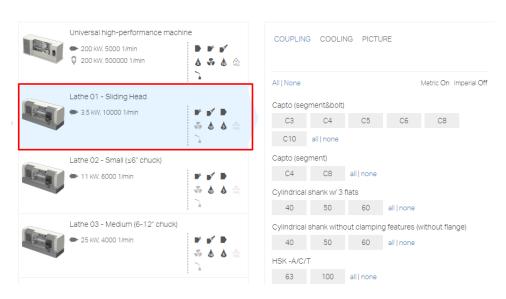
Slika 6. Unos parametara obrade čeonog tokarenja

Sljedeći korak je odabir materijala obratka.

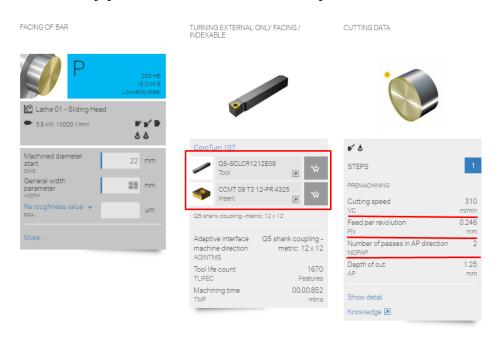
Slika 7. Odabir materijala obratka unutar web kataloga. Odabran je materijal 1.5920 prema DIN-u

I prije odabira alata potrebno je definirati koji stroj nam stoji na raspolaganju. Iz web kataloga odabire se stroj s karakteristikama najbližim onom koji je odabran iz trenutne ponude Basic 180 V.

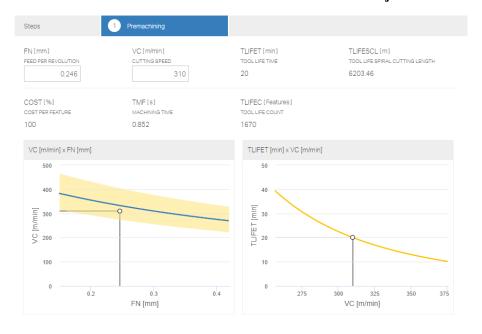

Slika 8. Odabir stroja unutar web kataloga

Alat odabran za ovu operaciju je **CCMT 09 T3 12-PR 4325** koji se montira na kvadratni držač alata s dimenzijama 12x12 pod šifrom **QS-SCLCR1212E09**. Odabrana brzina obrade je 310 m/min kao srednja vrijednost prema grafu ovisnosti brze rezanja prema sili rezanja i prema grafu životnog ciklusa alata koji je direktno vezan za brzinu rezanja.

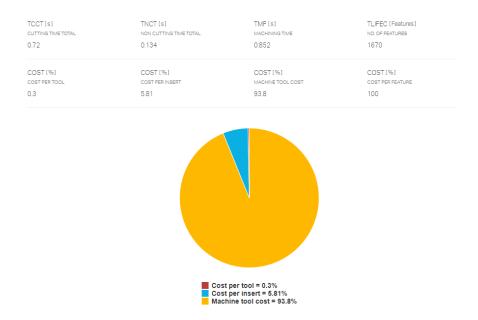

Slika 9. Odabrani alata i držač alata za čeono tokarenje

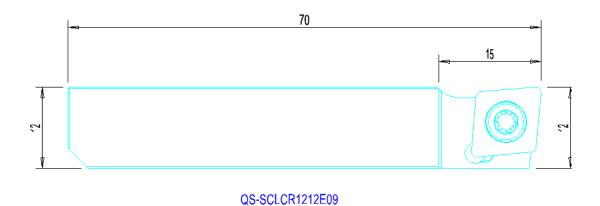

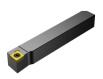
Slika 10. Graf ovisnosti brzine rezanja i sile rezanja (lijevo) i graf ovisnosti brzine rezanja i dugoročnosti alata (desno)

Odabrana dubina rezanja je 1.25 mm što znači da je potrebno napraviti 2 prolaza kako bi se obavila potpuna čeona obrada. Pri takvim odabranim parametrima efikasnost troškova je najpovoljnije distribuirana gdje skoro 94% troška obrade leži u samom stroju a tek 0.3% u alatu.

Slika 11. Prikaz troškova obrade čeonog tokarenja

Tool cutting edge angle (KAPR)

95 deg

Clamping type code (MTP)

S

Adaptive interface machine direction (ADINTMS)

QS shank coupling -metric: 12 x 12

Workpiece side body angle (BAWS)

0 deg

Maximum overhang (OHX)

12 mm

Damping property (DPC)

false

Coolant exit style code (CXSC)

0: no coolant exit

Shank height (H) 12 mm

Functional width (WF) 12 mm

Orthogonal rake angle (GAMO)

Orthogo 0 deg

Torque (TQ)
3 Nm

Master insert identification (MIIDM)

CCMT 09 T3 08

Sensor embedded property (SEP)

0

Release pack id (RELEASEPACK)

06.2

Tool lead angle (PSIR)

-5 deg

Part 2 of cutting item interface identifiers (CUTINTMASTER)

CCMT 09T308

Maximum ramping angle (RMPX)

0 deg

Machine side body angle (BAMS)

0 deg

Hand (HAND)

R

Coolant entry style code (CNSC)

0: without coolant

Shank width (B)

12 mm

Functional length (LF)

70 mm

Functional height (HF)

12 mm

Inclination angle (LAMS)

0 deg

Body material code (BMC)

Steel

Weight of item (WT)

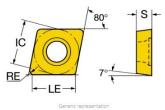
0.102 kg

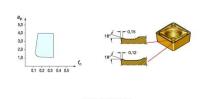
Life cycle state (LCS)

Released

Slika 12. Crtež odabranog držača alata QS-SCLCR1212E09 s pripadajućim parametrima

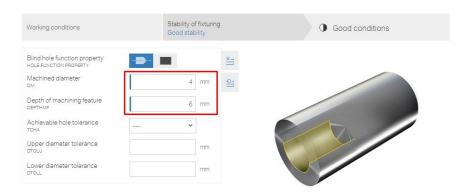

Slika 13. Crtež odabranog alata CCMT 09 T3 12-PR 4325 s pripadajućim parametrima

Na obrađenoj čeonoj plohi vrši se zabušivanje za šiljak konjića tokarilice. Materijal i stroj u postavkama obrade ostaju nepromijenjeni, mijenjaju se vrsta obrade i ulazni parametri.

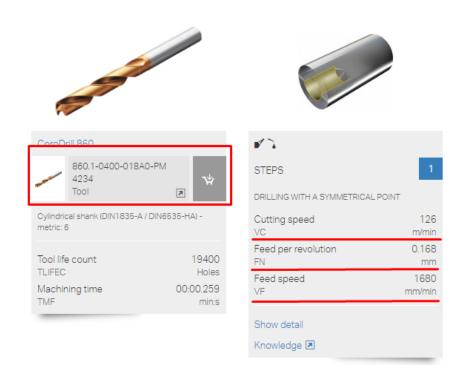

Slika 14. Odabir vrste obrade na obratku

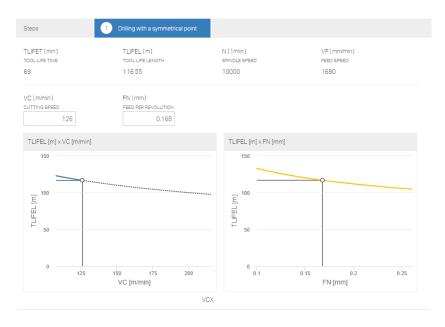
Slika 15. Parametri obrade rupe

Odabrani promjer rupe je 4 mm, a odabran dubina je 6 mm.

Slika 16. Odabrani alat za obradu je svrdlo 860.1-0400-018A0-PM 4234

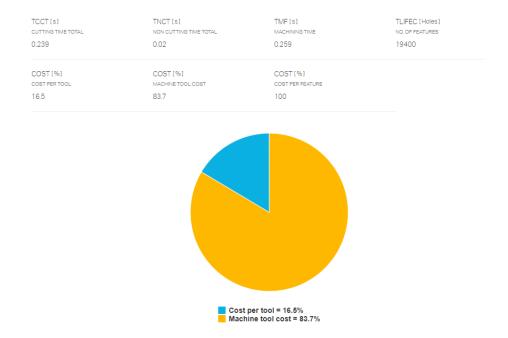
Odabrani alat je svrdlo 860.1-0400-018A0-PM 4234 čije će vrijeme obrade biti manje od 1 sec s brzinom rezanja od 126 m/min i brzinom gibanja od 1680 mm/min.

Slika 17. Graf ovisnosti brzine rezanja i dugoročnosti alata (lijevo) i graf ovisnosti sile rezanja i dugoročnosti alata (desno)

Gore navedi parametri obrade odabrani su prema krajnjim mogućnostima alata prema lijevom grafu ovisnosti brzine rezanja i dugoročnosti alata s prethodne slike.

Na sljedećoj slici vidi se utjecaj potrošnje alata na trošak ove obrade.

Slika 18. Prikaz troškova obrade zabušivanja

Cutting diameter (DC) Achievable hole tolerance (TCHA) 4 mm Usable length (LU) Usable length diameter ratio (ULDR) 12.7 mm 3.175 Adaptive interface machine direction (ADINTMS) Connection diameter tolerance (TCDCON) Cylindrical shank (DIN6535-HA) -metric: 6 Grade (GRADE) Substrate (SUBSTRATE) 4234 Coating (COATING) Basic standard group (BSG) PVD TIALN DIN 6537 K Connection diameter (DCON) Coolant entry style code (CNSC) 0: without coolant 6 mm Point angle (SIG) Point length (PL) 147 deg 0.7 mm Overall length (OAL) Functional length (LF) 66 mm 65.3 mm Chip flute length (LCF) Maximum regrinds (NORGMX) Rotational speed maximum (RPMX) Weight of item (WT) 19894 1/min 0.029 kg Sensor embedded property (SEP) Life cycle state (LCS) 0 Released Release pack id (RELEASEPACK)

Slika 19. Crtež odabranog svrdla 860.1-0400-018A0-PM 4234 s pripadajućim parametrima

Nakon čeonog tokarenja i zabušivanja sa slobodne strane obratka na tokarilici se namješta konjić sa šiljkom koji daje drugu točku dodira prilikom vrtnje obratka i onemogućava progib na daljem, do sada slobodnom, kraju čime povećava čvrstoću obrade što utječe na preciznost i završnu kvalitetu.

Sljedeća u nizu operacija je uzdužno tokarenje.

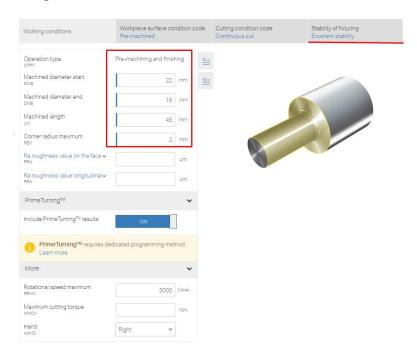

Slika 20. Odabir vrste plohe koja se treba obrađivati

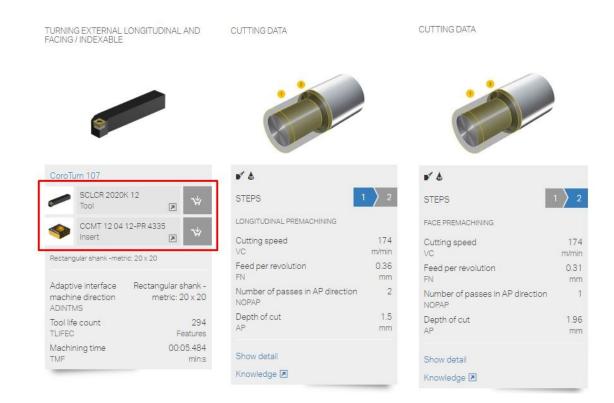
Slika 21. Odabir vrste vanjske plohe na obratku

Odabir materijala i postavke stroja ostaju ne promijenjene, mijenjaju se samo vrsta površine, početni uvjeti i ulazni parametri.

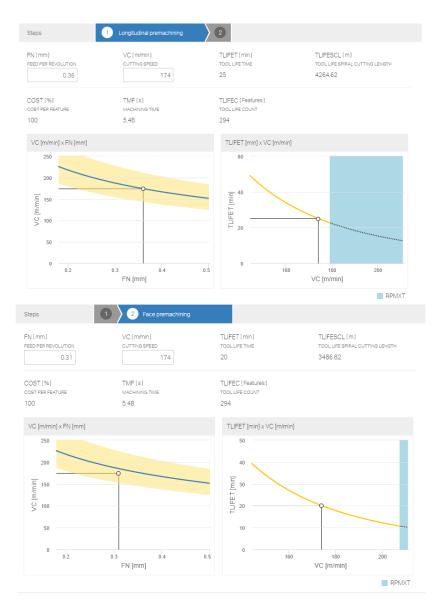
Slika 22. Početni uvjeti za uzdužnu obradu s promjera 22 na promjer 16 mm

Na slici iznad prikazani su uneseni početni uvjeti za sljedeću operaciju. Stabilnost fiksacije promijenjena je u odličnu s obzirom an to da se dodao šiljak na slobodni kraj obratka.

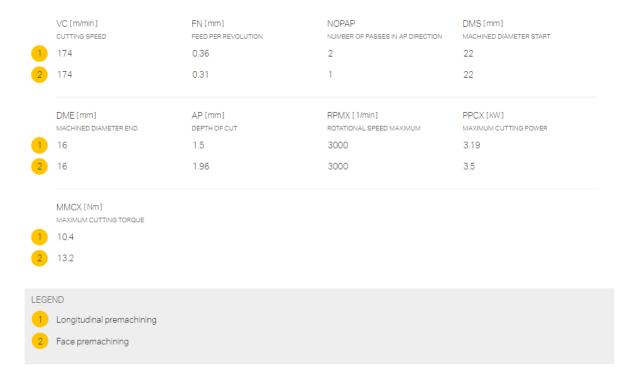
Slika 23. Odabrani alat i držač alata za uzdužno tokarenje s promjera 22 mm na 16 mm

Odabrani alat za uzdužno tokarenje je **CCMT 12 04 12-PR 4335** čiji je pripadajući držač alata **SCLCR 2020K 12** kvadratnog presjeka s dimenzijama 20x25. Promjena veličine držača alata nije poželjna, ali ovdje je nužna. Vrijeme obrade bilo bi oko 1 min s dubinom obrade od 1.96 mm za prvi prolaz i 1.5 za druga dva prolaza. Ovakvi parametri obrade opet su odabrani kao najpovoljniji u smislu vremena obrade i trošenja alata prema grafovima ovisnosti brzine rezanja i sile rezanja i brzine rezanja i trošenja alata sa sljedeće slike.

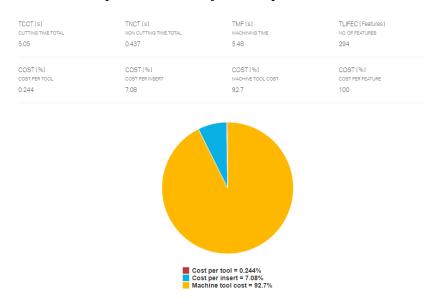
Slika 24. Graf ovisnosti brzine rezanja i sila rezanja (lijevo) i graf brzine rezanja i dugoročnosti alata (desno); predobrada na grafu gore i finalna obrada na grafu dolje

Na sljedećoj slici prikazan je režim obrade i promjenu brzine vrtnje glavnog vretena u ovisnosti o broju prolaza.

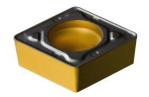

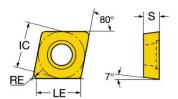
Slika 25. Prikaz režima obrade kod uzdužnog tokarenja

Kao i kod prethodne obrade zbog povoljnog odabira parametara i u slučaju uzdužnog tokarenja raspodjela troškova većinski otpada na sam stroj, a tek u postotku od 0.24% na alat.

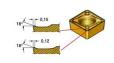

Slika 26. Prikaz troškova obrade uzdužnog tokarenja s promjera 22 mm na 16 mm

Material classification level 1 (TMC1ISO) Insert mounting style code (IFS) 3 Insert size and shape (CUTINTSIZESHAPE) Cutting edge count (CEDC) CC1204 Inscribed circle diameter (IC) Insert shape code (SC) 12.7 mm Cutting edge effective length (LE) Corner radius (RE) 11.696 mm 1.191 mm Wiper edge property (WEP) Hand (HAND) false Grade (GRADE) Substrate (SUBSTRATE) 4335 HC Coating (COATING) Insert thickness (S) CVD TICN+AL2O3+TIN 4.763 mm Weight of item (WT) Clearance angle major (AN) 7 deg 0.007 kg Sensor embedded property (SEP) Life cycle state (LCS) 0 Released

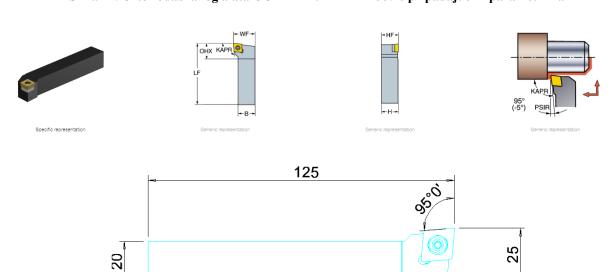
Release pack id (RELEASEPACK)

17.1

Slika 27. Crtež odabranog alata CCMT 12 04 12-PR 4335 s pripadajućim parametrima

Availability (TIBPAvailability)

Available

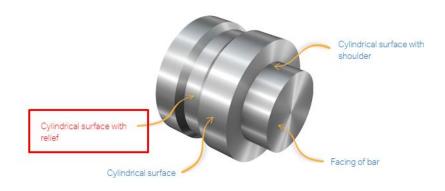

SCLCR 2020K 12

Tool cutting edge angle (KAPR) Tool lead angle (PSIR) Clamping type code (MTP) Part 2 of cutting item interface identifiers (CUTINTMASTER) s CCMT 120408 Adaptive interface machine direction (ADINTMS) $Maximum\ ramping\ angle\ (RMPX)$ Rectangular shank -metric: 20 x 20 0 deg Workpiece side body angle (BAWS) Machine side body angle (BAMS) 0 deg Hand (HAND) Maximum overhang (OHX) 21.7 mm Damping property (DPC) Coolant entry style code (CNSC) 0: without coolant Coolant exit style code (CXSC) Shank width (B) 0: no coolant exit 20 mm Shank height (H) Functional length (LF) 20 mm 125 mm Functional width (WF) Functional height (HF) 25 mm 20 mm Orthogonal rake angle (GAMO) Inclination angle (LAMS) 0 deg 0 deg Torque (TQ) Body material code (BMC) Master insert identification (MIIDM) Weight of item (WT) CCMT 12 04 08 0.373 kg Life cycle state (LCS) Sensor embedded property (SEP) Released Release pack id (RELEASEPACK)

Slika 28. Crtež odabranog držača alata SCLCR 2020K 12 s pripadajućim parametrima

Sljedeća operacija također je uzdužno glodanje ali s izradom kosine na dijelu obratka. Kod tokarenja kosina gdje je unutarnji željeni promjer manji od okolnih promjera dolazi do pojave radijusa kod prijelaza s kosine na veće radijuse i takve obrade zovemo upustima. Ti radijusi uvjetuju potrebni kut noža alata kod obrade i pri odabiru alata morali bismo uzeti to u obzir odabirom obrade cilindrične površine s upustom kao što je prikazano na sljedećoj slici.

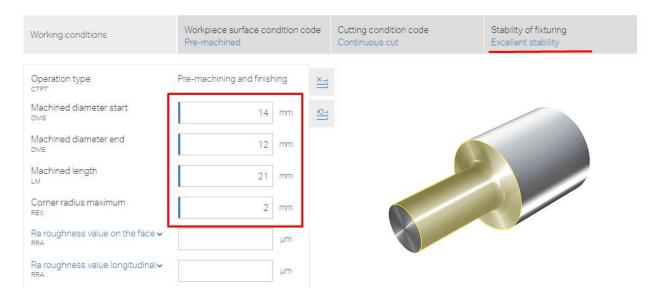

Slika 29. Odabir vrste obrade površine na drugom uzdužnom tokarenju

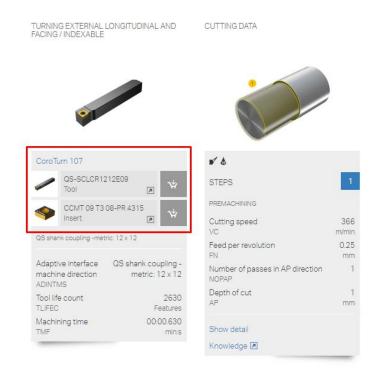
No zbog toga što se u ovom slučaju na jednoj strani kosina ravno proteže u cilindar i ostaje brid, a s druge strane nakon inicijalne obrade kosine dolazi do obrade ramena s radijusom možemo pojednostaviti odabir alata tako da odaberemo alat adekvatan za uzdužno tokarenje, koji mora moći izraditi radijus od R 2 na ramenom kontaktu između promjera od 12 mm i 14 mm. Tako je pri odabiru alata vrsta obrađivane obrade kao i u prethodnom zahvatu cilindrična površina s ramenom.

Vrsta stroja i materijal ostaju preddefinirani iz prethodnih operacija stoga moramo urediti jedino parametre obrade.

S obzirom na to da katalog za odabir alata nema preddefinirane apsolutno sve vrste obrada koje se mogu raditi tokarenjem, nije moguće precizno grafičkim prikazom pokazati broj prolaza i brzine rezanja uniformno za ovaj korak jer se ne može proizvoljno odabrati obrada kosine. Bez obzira na to nož će se odabrati prema obradi s promjera 14 mm na 12 mm i pokazati da kako odgovara i skidanju materijala sa 16 mm na 14 mm.

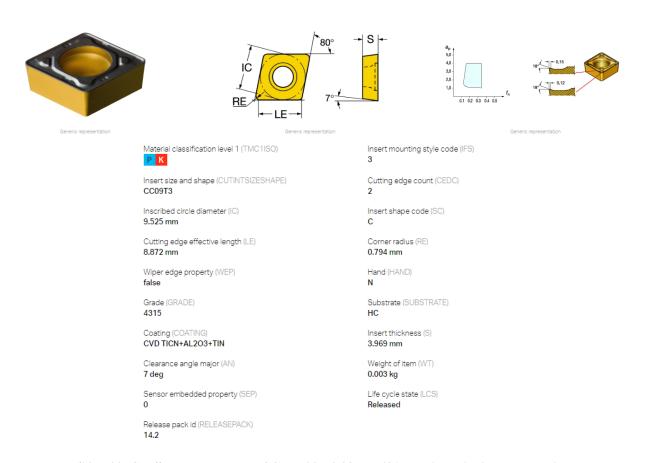
Slika 30. Početni uvjeti za uzdužnu obradu s promjera 14 mm na promjer 12 mm

Slika 31. Odabrani alat i držač alata za uzdužno tokarenje s promjera 14 mm na 12 mm

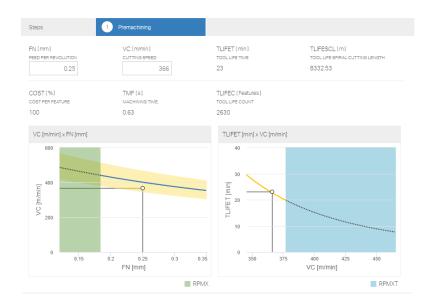
Odabrani alat za uzdužno tokarenje je **CCMT 09 T3 08-PR 4315** čiji je pripadajući držač alata **QS-SCLCR1212E09**kvadratnog presjeka s dimenzijama 12x12. Ovakvi parametri obrade opet su odabrani kao najpovoljniji u smislu vremena obrade i trošenja alata prema grafovima ovisnosti brzine rezanja i sile rezanja i brzine rezanja i trošenja alata sa sljedeće slike.

Ovaj držač alata već je korišten u čeonoj obradi pa se njegov prikaz može vidjeti na slici 12. Rezna pločica je nešto malo drugačija stoga je prikaza na sljedećoj slici.

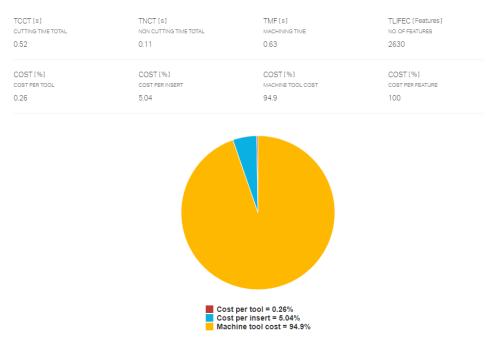
Slika 32. Crtež odabranog alata CCMT 09 T3 08-PR 4315 s pripadajućim parametrima

Uvjeti odabira parametara obrade kao i do sada rađen su preko grafova koju su prikazani na sljedećoj slici.

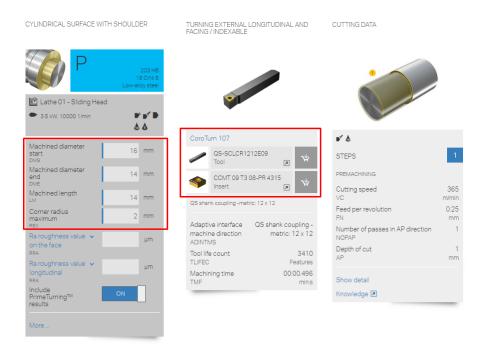
Slika 33. Graf ovisnosti brzine rezanja i sila rezanja (lijevo) i graf brzine rezanja i dugoročnosti alata (desno)

Trošak ove obrade većinom je kao i do sada raspoređen u cijenu rada stroja, dok je tek s 0.26% uvjetovan potrošnjom alata kao što je prikazano na sljedećoj slici.

Slika 34. Prikaz troškova obrade uzdužnog tokarenja s promjera 14 mm na promjer 12 mm

S tim se dakle alatom radi cijelo obrada uzdužnog tokarenja s početnog promjera 16 mm na promjer 14 mm preko kosine i potom s prijelazom preko radijusa na 12 mm.

Slika 35. Prikaz odabira alata za uzdužno tokarenje kosine s promjera 16 mm na 14 mm

Na prethodnoj slici prikazano je kako je isti alat adekvatan i za obradu kosine samo što putanja alata neće biti longitudinalna kao i kod ostalih obrada već profilna tj. pod kutom.

Potrebno je još obraditi i brid na kraju s manjim promjer dimenzija 1/45°. Za tu se obradu također može koristiti prethodni alat korišten za uzdužno glodanje.

Prije drugog stezanja potrebno je još napraviti radijalni utor na obodu na najmanjem promjeru obratka. Za to moramo odabrati vrstu obrade - utor na vanjskoj površini kao što je prikazano na sljedećoj slici.

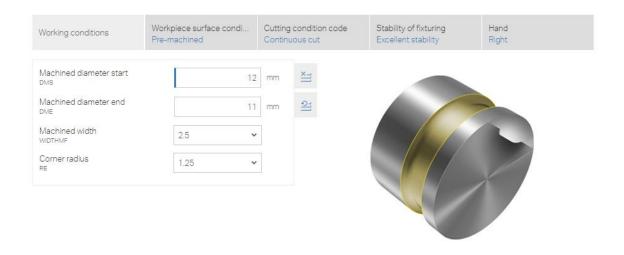
Slika 36. Odabir vrste obrade – utori na vanjskim površinama

Nakon toga potrebno je odabrati utor s radijusom kao što je potrebno izraditi.

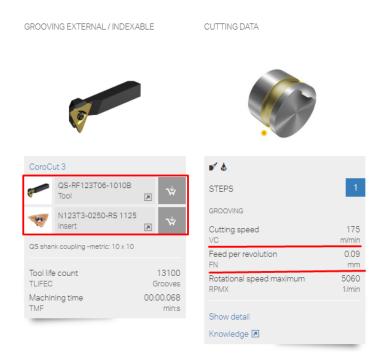

Slika 37. Odabir podvrste obratka – cijeli radijus

Vrsta stroja i materijala ostaju iste, potrebno je samo unijeti parametre obrade.

Slika 38. Početni uvjeti za obradu radijalnog utora R 1.25

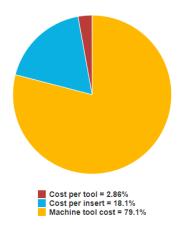
Slika 39. Prikaz odabira alata za obradu radijalnog utora R 1.25

Za ovu operaciju odabran je alat **N123T3-0250-RS 1125** čiji je pripadajući držač **QS-RF123T06-1010B** kvadratnog poprečnog presjeka s dimenzijama 10x10. Ova obrada je vrlo kratka i efikasna, parametri su opet odabrani prema grafovima kao što je već objašnjeno.

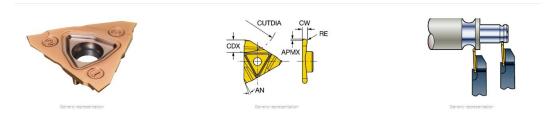

Slika 40. Graf ovisnosti brzine rezanja i sila rezanja (lijevo) i graf brzine rezanja i dugoročnosti alata (desno)

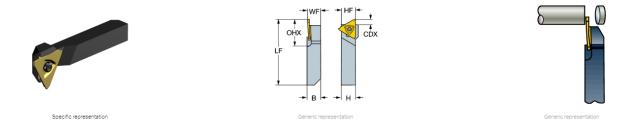

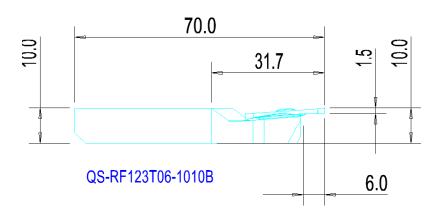
Slika 41. Prikaz troškova obrade radijalnog utora R 1.25

Material classification level 1 (TMC1ISO) Chip breaker manufacturer's designation (CBMD) P M K N S RS Insert mounting style code (IFS) Insert size and shape (CUTINTSIZESHAPE) CoroCut 3 -style T Cutting edge count (CEDC) Cutting width (CW) 2.5 mm Cutting width lower tolerance (CWTOLL) Cutting width upper tolerance (CWTOLU) -0.02 mm 0.02 mm Corner radius (RE) Corner radius lower tolerance (RETOLL) 1.25 mm -0.05 mm Cutting depth maximum (CDX) Corner radius upper tolerance (RETOLU) 0.05 mm 5 mm Machine side body angle (BAMS) Depth of cut maximum (APMXX) 0 deg 1 mm Hand (HAND) Grade (GRADE) 1125 Ν Coating (COATING) Clearance angle major (AN) PVD TIALN 7 deg Weight of item (WT) Sensor embedded property (SEP) 0.01 kg Life cycle state (LCS) Release pack id (RELEASEPACK) Released 09.2

Slika 42. Crtež odabranog alata N123T3-0250-RS 1125 s pripadajućim parametrima

Cutting depth maximum (CDX) Clamping type code (MTP) 6.4 mm Part 2 of cutting item interface identifiers (CUTINTMASTER) Insert seat size code (SSCM) CoroCut 3 -style T (N123T3-CM) Adaptive interface machine direction (ADINTMS) Workpiece side body angle (BAWS) QS shank coupling -metric: 10 x 10 0 deg Maximum overhang (OHX) Hand (HAND) 31.7 mm Coolant entry style code (CNSC) Coolant exit style code (CXSC) 0: without coolant 0: no coolant exit Shank width (B) Shank height (H) 10 mm 10 mm Functional width (WF) Functional height (HF) 3 Nm 10 mm Weight of item (WT) Sensor embedded property (SEP) 0.046 kg Release pack id (RELEASEPACK) Life cycle state (LCS) Released

Slika 43. Crtež odabranog držača alata QS-RF123T06-1010B s pripadajućim parametrima

Nakon ove operacije pripravak se vadi iz čeljusti i skida sa stroja kako bi se moglo napraviti drugo stezanje i obrada s druge strane.

5.2. DRUGO STEZANJE

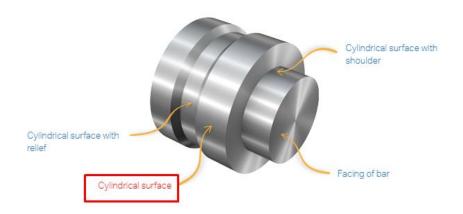
Drugo stezanje je potrebno kako bi se obradila površina koji je u prvom stezanju bila unutar prihvata stezne glave zbog čega nije ni mogla biti obrađivana.

U drugom je dakle stezanju prva operacija čeono tokarenje kao i u prvom stezanju. Obradak je za ovu operaciju u ovom trenutku identičan kao i u prvom stezanju, što znači φ 22 mm s potrebom za skidanjem 2.5 mm materijala. S obzirom na to da su početni uvijeti identični onima kao i u prvom stezanju za ovu operaciju koristi se već odabrani alat za čeono tokarenje **CCMT 09 T3 12-PR 4325 4325** koji se montira na kvadratni držač alata s dimenzijama 12x12 pod šifrom **QS-SCLCR1212E09**. Odabirom istog alata korist je tim veća jer je pripremno završno vrijeme operacije kraće i alatnica nema potrebu za skladištenjem dodatnog alata, a u slučaju strojeva sa sanžerima jedna pozicija bi zadovoljila više radnji.

S obzirom na to da je operacija čeonog tokarenja i u ovom slučaju 2.5 mm na istom promjeru svi parametri obrade isti su kao i kod prvog stezanja pa vrijede svi podaci sa slike 6. od slike 13.

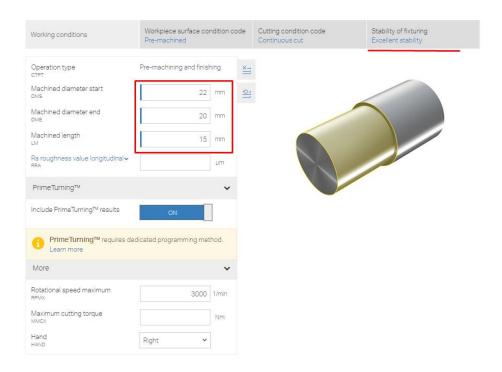
Nakon operacije čeonog glodanja kao i u prvom stezanju radi se zabušivanje rupe kako bi se konjić sa šiljkom mogao namontirati zbog čvrstoće i stabilnosti daljnjih obrada. Ta je operacija po svim parametrima identična onoj prvoj stoga se za ovaj korak također definira svrdlo 860.1-0400-018A0-PM 4234 sa svim parametrima obrade prikazanim na slici 14 – 19.

Sljedeća u nizu operacija je uzdužno tokarenje s ϕ 22 mm na ϕ 20 mm na duljini 15 mm. Odabir operacija u katalogu vrši se preko ravne cilindrične plohe kao što je prikazano na sljedećoj slici. Ulazni parametri za odabir alata su prikazani na sljedećoj slici.

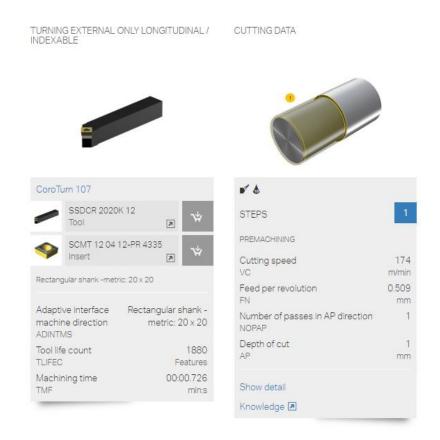

Slika 44. Odabir vrste obrade - cilindrična ploha

Ulazni parametri za odabir alata ove obrade prikazani su na sljedećoj slici.

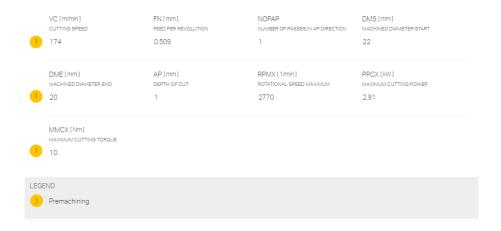
Slika 45. Početni uvjeti za uzdužnu obradu s promjera 22 na promjer 20 mm

Slika 46. Odabrani alat i pripadajući držač alata

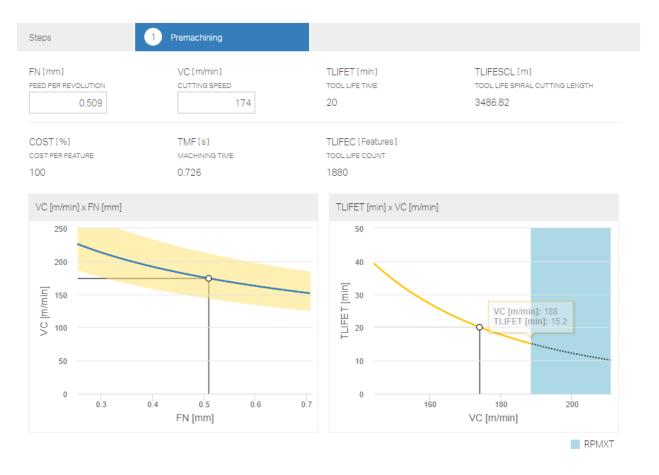
Odabrani alat za uzdužno tokarenje je **SCMT 12 04 12-PR 4335** čiji je pripadajući držač alata **SCLCR 2020K 12** kvadratnog presjeka s dimenzijama 20x25.

Na sljedećoj slici prikazan je režim obrade i promjenu brzine vrtnje glavnog vretena u ovisnosti o broju prolaza.

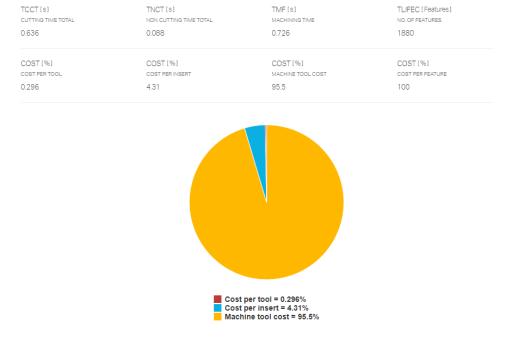

Slika 47. Prikaz režima obrade kod uzdužnog tokarenja drugog stezanja

Parametri obrade odabrani su prema sljedećim grafovima.

Slika 48. Graf ovisnosti brzine rezanja i sila rezanja (lijevo) i graf brzine rezanja i dugoročnosti alata (desno)

Slika 49. Prikaz troškova obrade uzdužnog tokarenja drugog stezanja

Prikaz držača alata može se pogledati na prvoj obradi uzdužnog tokarenja, a na sljedećem prikazu može se vidjeti crtež odabranog alata.

Slika 50. Crtež odabranog alata SCMT 12 04 12-PR 4335 s pripadajućim parametrima

Poslije svi operacija na tokarilici u slijedu tehnoloških proces potrebno je još napraviti završnu površinsku obradu dijelova koji će biti u kontaktnoj eksploataciji tako da se površine podlegnu postupku cementiranja i kaljenja na dubinu od 0.6 - 0.8 mm kako bi postigli tvrdoću površine od 56-60 HRC-a. Cementiranjem je postupak termokemijske obrade pougljičenja kojim se osigurava površinska tvrdoća što osigurava otpornost na trošenje, a zadržava se žilavost u jezgri što povećava otpornost na udarna opterećenja.

Samo cementiranje postupak je koji se sastoji od pougljičenja potom kaljenja i niskotemperaturnog popuštanja. Pougljičenjem se dovodi ugljik u površinske slojeve materijala koji će biti u postupku kaljenja čiji je cilj dobivanje najtvrđe moguće površine. Postupak kaljenja ovisi o udjelu ugljika u čeliku prema Burnsovom dijagramu, a sastoji se od ugrijavanja na temperaturu austenitizacije, držanja na temperaturi austenitizacije zbog otapanja ugljika u austenitu i poptom gašenja kako bi e osigurala martenzitna pretvorba. Poslije toga slijedi postupak popuštanja kako bi se povećala žilavost, snizila zaostala naprezanja i osigurala dimenzijska postojanost kaljenog komada.

Cijeli postupak vrši se na stanicama za površinsku obradu metala gdje se koriste peći i razni kemijski dodaci kako bi se utjecalo dopunama na svojstva izradaka.

6. STROJEVI

6.1. Tokarilica

U tekstu je već spomenuta odabrana tokarilica na kojoj bi se vršila većina obrade, a to je Klasična tokarilica, Basic 180 V.

Tablica 1. KARTA STROJA: Klasična tokarilica, Basic 180 V

KARTA STROJA: Klasična tokarilica, Basic 180 V https://www.youtube.com/watch?time_continue=163&v=YiTvDFyQd5g nuth-industry.

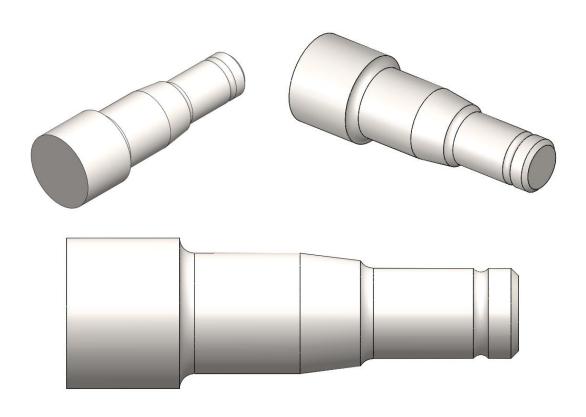
Standardna oprema stroja:

- Pokazivač položaja po osima
- Stezna glava s 4 čeljusti (φ200 mm)
- Planska ploča (φ320 mm)
- Izmjenjivi zupčanici
- Glava za brzo izmjenjive držače
- Brzo izmjenjivi držač
- Rashladni sustav
- Pokretna i nepokretna lineta
- Kada za odvojenu česticu
- Zaštitni limovi i zaštitni poklopac stezne glave
- Nožna kočnica
- Radna lampa
- Mikrometar za uzdužno zaustavljanje
- Reducirajuće čahure
- Šiljak
- Mjerač (šablona) navoja
- Priručnik

Radno područje stroja	:	Vretenište stroja	
Razmak između šiljaka	1000 [mm]	Okretaji glavnog vretena, visoki	550-3000 [o/min]
Mak. duljina radnog predmeta	1000 [mm]	Okretaji glavnog vretena, niski	30-550 [o/min]
Promjer tokarenja preko kreveta	356 [mm]	Provrt vretena	38 [mm]
Promjer tokarenja preko suporta	220 [mm]	Prihvat vretena, DIN 55029	Camlock D1-4"
Promjer tokarenja bez mosta	506 [mm]	Konus vretena	MT5
Duljina mosta	206 [mm]	Posmaci	
Širina kreveta	206 [mm]	Posmak po X osi	0,015÷0,22 mm/o
Gibanje po X osi	178 [mm]	Posmak po Z osi	0,043÷0,653 mm/o
Visina šiljka	180 [mm]	Navoji	
Gibanje po Z1 osi	92 [mm]	Posmaci za metrički navoj	(37) 0,4÷7 mm/o

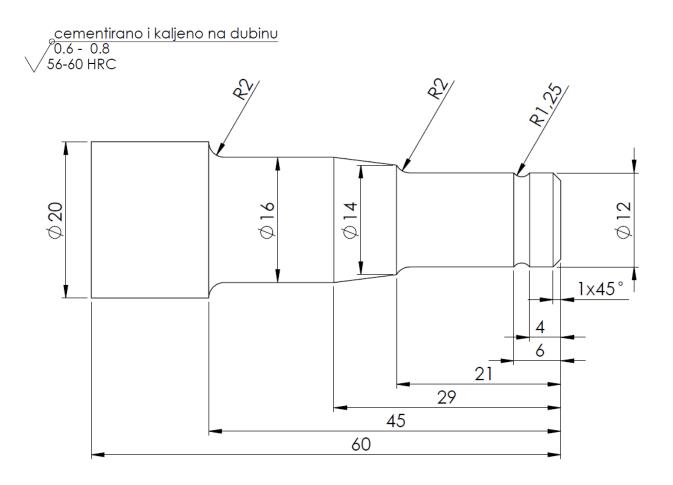
Područje zakretanja gornjeg klizača	± 50°	Posmaci za cijevni navoj	(28) 4-56 TPI
Konjić		Pogonski motor stroja	
Promjer pinole	45 [mm]	Snaga glavnog motora	4 [kW]
Konus konjića	MT 3	Napajanje	400 [V]
Put pinole konjića	120 [mm]	Značajke stroja	
Podešavanje konjića (poprečni smjer)	±10 [mm]	Gabaritne dimenzije (D׊×V)	1,95×0,79×1,2 [m]
		Ukupna masa stroja	880 [kg]

7. CRTEŽ

Slika 51. 3D prikaz izratka a) izometrija 1, b) izometrija 2, c) pogled iz bokocrta

S obzirom na relativno male stvarne dimenzije komada, pretpostavlja se da je u zahtjevu greška te da se traži prikaz crteža u mjerilu 2:1, a ne 1: 2.

Slika 52. Crtež izratka 2:1